

Besluittekst is aangepast.

Emmeloord, 3 november 2009.

Onderwerp

Groenbeleidsplan 2010-2014

Voorgenomen besluit

Het Groenbeleidsplan 2010-2014 vaststellen.

Advies raadscommissie

Alle fracties vertegenwoordigd in de commissie van advies voor Woonomgeving maken een voorbehoud omtrent het voorgestelde.

Aan de raad.

Status: ter besluitvorming

Inleiding

Begin dit jaar vroeg u ons om nieuwe voorstellen te doen voor het onderhoud van de gemeentelijke groenvoorzieningen. De concrete aanleiding daarvan was het verbod op gebruik van het onkruidbestrijdingsmiddel Casoron. U sprak daarover tijdens de aanvraag voor eenmalig extra budget in januari 2009. Daarna heeft de commissie woonomgeving tijdens een themabijeenkomst aangegeven welke oplossingsrichtingen zij in het nieuwe voorstel uitgewerkt wilden zien. Tijdens uw vergadering in juni nam u een motie aan, waarin u een financiële ambitie toevoegde.

Wij stellen u hierbij een nieuw Groenbeleidsplan voor. Het voorgestelde plan bevat nieuw beleid voor het groen in de gemeente Noordoostpolder. Behalve de opdracht die u ons gaf voor de onkruidbestrijding, hebben wij in het plan ook (nieuw) beleid geformuleerd voor de andere onderwerpen die eerder door u aan ons gevraagd heeft, zoals over het beschermen van bomen.

Doelstelling

Het doel van dit Groenbeleidsplan is om gemeentelijk beleid vast te leggen voor inrichting, beheer en gebruik van groenvoorzieningen in de Noordoostpolder.

Voorgesteld besluit

Het Groenbeleidsplan 2010-2014 vaststellen.

Argumenten

Waarom een Groenbeleidsplan vaststellen?

- 1.1 De gemeente heeft behoefte aan beleid. Als regisseur van het lokale ruimtegebruik heeft zij behoefte aan een visie op gewenste en ongewenste ontwikkelingen die invloed hebben op dat gebruik.
- 1.2 Met de vaststelling van het Groenbeleidsplan vervult u de verplichting uit de financiële verordening. In de financiële verordening staat dat u ten minste eens per vier jaar een nota moet vaststellen, waarin een kader staat voor de inrichting en het beheer van diverse gemeentelijke voorzieningen. Dit groenbeleidsplan is die nota, voor wat betreft de groenvoorzieningen.

Waarom deze inhoud van het plan?

- 1.3 Met het plan is geprobeerd zo goed mogelijk aan te sluiten op uw wensen, maar is ook gekeken naar de (vooral financiële) mogelijkheden voor de uitvoering ervan. In bijlage 1 van deze nota leest u hoe de uitkomst van de themabijeenkomst met de raadscommissie is uitgewerkt in het Groenbeleidsplan.

Kanttekeningen

1. De ambities in het voorgestelde plan zijn laag. Het onderhoudsniveau gaat flink omlaag en ook activiteiten zoals ecologisch bermbeheer, plantenbakken met eenjarige beplanting en de Boomfeestdag vervallen. Deze versoberingen zijn noodzakelijk om het groenbeheer binnen het huidige budget uit te kunnen voeren.
2. Het onderhoudsniveau in de centra en in de woonwijken wordt lager. In de huidige planperiode was dit voor de centra 'intensief' en voor de woonwijken 'basis'. Nu wordt dit overal 'zeer laag' (D). Dit wijkt af van de wensen die de raadscommissie kenbaar maakte tijdens de themabijeenkomst op 7 april 2009. De keuze voor een lager onderhoudsniveau is echter nodig om de kosten beperkt te houden.
3. De financiële consequenties van het beheer van de begraafplaatsen zijn niet benoemd in dit voorstel. Daarover ontvangt u een afzonderlijk voorstel.
4. Het plan gaat uit van een maximale inzet van Concern voor werk en van langdurig werklozen (via het CWI). Wanneer deze partijen op enig moment over onvoldoende arbeidskrachten beschikken, is het budget ontoereikend om het werk alsnog aan een aannemer uit te besteden. Verder is gerekend met een verwachte besparing uit de omvorming van plantsoenen. Die besparing is berekend op de huidige marktprijzen voor maaien en schoffelen. Indien het prijsverschil tussen die beide werkzaamheden in de toekomst wijzigt, verandert de besparing uiteraard ook.

Planning/uitvoering

Na uw besluit, wordt het plan met ingang van 2010 uitgevoerd.

Bijlagen

1. Uitwerking van de themabijeenkomst 7-4-2009
2. Groenbeleidsplan 2010-2014

Het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

Portefeuillehouder : J.M. v.d. Est

Steller : I. Cornelissen; (0527)633501; i.cornelissen@noordoostpolder.nl

De raad van de gemeente Noordoostpolder,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 3 november 2009,
no. 21987-1;

gelet op artikel 18. lid 1 Financiële verordening gemeente Noordoostpolder

B E S L U I T:

1. Het Groenbeleidsplan 2010-2014 vast te stellen.
2. In afwijking van het Groenbeleidsplan 2010-2014 voor 2010 de volgende onderhoudsniveaus vast te stellen: A voor de centra en B voor de woonwijken.
3. In te stemmen met het Uitvoeringsplan Groenonderhoud 2010.

Aldus besloten in de openbare vergadering
van 26 januari 2010.

De griffier,

de voorzitter,

Bijlage 1 Uitwerking van de themabijeenkomst 7-4-2009

Op 7 april vond een themabijeenkomst plaats met de raadscommissie. Tijdens de bijeenkomst gaven zij aan welke opties zijn graag uitgewerkt wilden zien in het Groenbeleidsplan, als oplossing voor het 'Casoronprobleem'. Hieruit resulteerden de '7 opties':

1. Chemische alternatieven
2. Concern voor Werk
3. Omvormen
4. Verkopen
5. Groenbrigades
6. Biologisch beheer
7. Onderhoudsniveau verlagen

Deze opties komen in essentie neer op: andere methodes toepassen, groen afstoten en groen versoberen. Om de vraag te kunnen beantwoorden waar je wilt afstoten en versoberen, is vooral de vraag belangrijk wat je wilt overhouden. Vanuit die insteek is het Groenbeleidsplan 2010-2014 geschreven. Het plan geeft antwoord op de vragen: Waar willen wij groen? Waarom? (met welke functie?) en Hoe gaan we dat realiseren?

1. Chemische onkruidbestrijding

- Chemische onkruidbestrijding in de plantsoenen

Een volwaardig alternatief voor Casoron bestaat momenteel niet. Deze constatering berust niet alleen op de eigen bevindingen van de ambtelijke bestuursdienst, maar ook uit extern onderzoek, uitgevoerd door de universiteit in Wageningen, en uit een gesprek met een leverancier van gewasbeschermingsmiddelen, Ten Brinke. De belangrijkste beperkingen van de bestaande chemische bestrijdingsmiddelen zijn:

- a) Ze zijn niet toegelaten voor toepassing in openbare plantsoenen. Veel middelen hebben een goede werking, maar mogen niet in het plantvak worden toegepast. Zij mogen bijvoorbeeld uitsluitend langs paden of op permanent onbedekte terreinen worden toegepast.
- b) Ze zijn niet toepasbaar zonder schade aan de beplanting. De meeste toegelaten middelen zijn bladherbiciden. Zij kunnen meestal niet, of slechts met veel tijd en expertise in het plantsoenen worden toegepast zonder schade aan de beplanting te veroorzaken. Toepassing buiten het bladseizoen van de beplanting is geen afdekkende optie, want het onkruid heeft dan ook geen/weinig blad.
- c) Ze bestrijden niet al het onkruid. Hierdoor moet nog evenveel schoffelwerk worden verricht. Het is dan dus niet kostenbesparend, maar kostenverhogend. Het onkruid dat niet chemisch wordt bestreden, moet sowieso nog worden geschoffeld. Bovendien zal de totale hoeveelheid onkruid niet afnemen, want het onkruid dat niet chemisch wordt bestreden, zal in omvang toenemen wanneer de concurrentie wegvalt.

Alle middelen die momenteel door het CTB zijn toegelaten voor gebruik in openbaar groen zijn systematisch onderzocht. Daaruit kwamen de bovenstaande conclusies.

Plekgewijze bestrijding van specifieke onkruidsoorten zoals het bestrijden van kweek met Roundup, is/blijft even zinvol en effectief als voorheen. Dit wordt daarom onverminderd voortgezet.

- Chemische onkruidbestrijding op andere terreinen

Op andere onderdelen van openbaar terreinbeheer kunnen wel chemische bestrijdingsmiddelen effectief worden toegepast. Het middel Toki biedt bijvoorbeeld goede perspectieven voor toepassing op halfverharde terreinen, zoals graveltennisbanen.

- Toekomstige ontwikkelingen

Kerb geeft een mogelijkheid voor de onkruidbestrijding als het in combinatie kan worden toegepast met een middel dat composieten bestrijdt. Momenteel bestaat deze combinatie wel (in de vorm van Kerb met Luminol), maar is die nog niet toegelaten voor toepassing het openbaar plantsoen.

In het onderzoek van de universiteit Wageningen werd aangegeven dat de verwachting is dat de normen voor toegelaten gebruik van bestrijdingsmiddelen in de toekomst steeds verdere beperkingen zullen opleveren voor gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen.

- Proef met Kerb

In januari 2009 besloot de gemeenteraad om de bestuursdienst opdracht te geven om bij wijze van proef in 2009 Kerb toe te passen. Dat gebeurt in het najaar van 2009, na de laatste schoffelbeurt van het seizoen. Dat is het meest effectieve moment om Kerb toe te passen. De effectiviteit ervan zal in het voorjaar 2010 blijken. Als het resultaat van de proef positief is, kan de toepassing van kerb ook in 2010 en verder worden voortgezet.

- Conclusie optie 1 'chemische onkruidbestrijding

Er is geen alternatief voor Casoron. Er is geen middel (of combinatie van middelen) wat een zodanige werking heeft dat hiermee een (of meer) schoffelronde(s) bespaard worden. Financieel resultaat is er dus niet. De middelen die zijn toegelaten voor het openbaar groen hebben geen volledige dekking en kunnen niet zonder schade aan de beplanting worden toegepast. De toegelaten middelen kunnen wel effectief zijn voor toepassing op andere plaatsen, zoals op halfverhardingen.

2. Inzet goedkope arbeid (Concern voor Werk en CWI)

Concern voor Werk kan beperkt worden ingezet voor de uitvoering van netheidsonderhoud (schoffelwerk e.d.). In het lopende seizoen is reeds duidelijk geworden dat de capaciteit van Concern voor Werk beperkt is. De hoogste doelstelling van het bedrijf een maatschappelijke doelstelling, namelijk het bezighouden van de medewerkers. Het leveren van productie is ook niet de eerste doelstelling van het bedrijf en daar zijn zij niet primair op ingericht. Het medewerkersbestand van Concern voor Werk niet gemakkelijk aan te vullen bij ziekte of vakantie etc. van een medewerker. Bovendien zijn aspecten als overzichtelijkheid en weinig afleiding belangrijk voor hen.

Een goede maat voor maximale inzet van Concern voor Werk is het verrichten van het schoffelwerk in de dorpen buiten Emmeloord. Dat is minder dan het gebied dat zij in 2009 hadden. Toen kregen zij opdracht voor zowel het schoffelwerk in de dorpen als in een deel van Emmeloord.

Het onderhoudswerk in Marknesse werd in 2009 uitgevoerd door langdurig werklozen, als re-integratieproject. De resultaten van deze proef waren goed. Bij voldoende beschikbaarheid van mensen die dit traject volgen, kan het onderhoudswerk in Marknesse ook in de komende planperiode op deze manier worden uitgevoerd. Dit bespaart ca. € 80.000 per jaar.

3. Omvormen

Plantvakken met rozen, heesters of andere planten kunnen worden omgevormd naar gras. Gras is goedkoper in onderhoud, doordat maaien goedkoper is dan schoffelen. Slechts in enkele gevallen (bosplantsoen, heel kleine vakken of moeilijk bereikbare vakken) geldt dit niet. Die vakken worden dus niet omgevormd. Daarnaast moet worden voorkomen dat het groen zijn functie niet meer vervult of het straatbeeld te saai wordt (overal gras). In het beleidsplan is geprobeerd om zoveel mogelijk om te vormen zonder dat het groen zijn functie verliest.

Uiteraard is het omvormen zelf een investering, maar die is na ca. 7 jaar terugverdiend. Daarnaast kunnen niet alle vakken tegelijk worden omgevormd. Daarom moet de eerstkomende jaren flink worden geïnvesteerd en is de besparing op het onderhoud na verloop van een aantal jaar volledig zichtbaar in de begroting.

Op basis van een eerste inventarisatie in de Emmeloordse wijk Espellervaart, is de inschatting dat 80.000 m² in de hele Noordoostpolder omgevormd kan worden. Dit bespaart dit ca € 1,80 per m² jaar aan beheerkosten. Als alle 80.000 m² zijn omgevormd wordt dus een structurele besparing van ca € 144.000 per jaar gerealiseerd. Wanneer in 2010 de eerste plantvakken zijn opgevormd, is de eerste besparing in 2011 al zichtbaar.

4. Verkopen openbaar groen

Met verkoop van openbaar groen kan het areaal van te onderhouden groen worden verkleind, waardoor bespaard wordt op de onderhoudskosten. Bij verkoop van groen gelden een aantal randvoorwaarden om te voorkomen dat er onlogische eigendomssituaties ontstaan. Bovendien moet ook hier worden voorkomen dat het groen zijn functie niet meer vervult of het straatbeeld te saai wordt (overal zichtbare houten schuttingen). In het beleidsplan is geprobeerd om zoveel mogelijk om te vormen zonder dat het groen zijn functie verliest.

Het financiële resultaat van verkoop van groen is waarschijnlijk beperkt. Dit komt doordat veel onderhoudsintensieve plantsoenen niet aan particuliere tuinen grenzen. De eenmalige inkomsten uit de verkoop van groen wegen niet op tegen de kosten voor de afhandeling van verkoop (notariskosten, kosten kadaster etc).

5. Zelfbeheer door groenbrigades

De mate van inzet van vrijwillige groenbrigades is niet volledig te regelen. Daarom zal de gemeente altijd de basisinspanning in het groenbeheer moeten kunnen leveren. De groenbrigades kunnen deze inzet dan verhogen. Gedurende de planperiode kan eventueel samen met de gebiedsregisseurs van IGW gezocht worden naar mogelijkheden om de inzet van de groenbrigades te verhogen.

6. Biologisch beheer

Inzet van schapen voor maaiwerk is alleen mogelijk op terreinen die afgezet kunnen worden. Voor onkruidbestrijding in plantsoenen geeft biologisch beheer geen alternatieven.

7. Onderhoudsniveau verlagen

Een verlaging van het onderhoudsniveau is een logische stap om de kosten beperkt te houden.